

Křížová cesta z Orlice představí práci barokního malíře Bergla i restaurátorů

TISKOVÁ ZPRÁVA | 14. 2. 2019

VÝSTAVA | Křížová cesta z Orlice / Restaurování 2010–2018

VERNISÁŽ | 14. 2. 2019 v 18.30

TRVÁNÍ DO | 19. 5. 2019

MÍSTO | Arcidiecézní muzeum Olomouc | Galerie

KURÁTORKA VÝSTAVY | Helena Zápalková

ODBORNÁ SPOLUPRÁCE | Petr Arijčuk, Šárka a Petr Bergerovi

RESTAUROVÁNÍ | Šárka a Petr Bergerovi

GRAFICKÉ ŘEŠENÍ | Vladimír Vaca

PŘEKLAD | Adéla Horáková

DOPROVODNÉ PROGRAMY | Hana Lamatová

EXPONÁTY ZAPŮJČILI | Římskokatolická farnost Letohrad

Více než osm let pracovali restaurátoři na obnově čtrnácti velkoformátových obrazů křížové cesty z Orlice. Vzácny soubor maleb vytvořil rodák ze Dvora Králové Johann Wenzel Bergl (1719–1789), mezi jehož prominentní zákazníky patřila například císařovna Marie Terezie. Díky zásahu odborníků se malby podařilo zachránit a vrátit jim původní podobu, kterou od 14. února představí výstava v Arcidiecézním muzeu Olomouc.

Nová expozice patří do dramaturgické řady tzv. restaurátorských výstav představující významná díla zejména staršího umění, která prošla aktuální obnovou. Berglova křížová cesta z Orlice byla dlouho známá jen odborníkům, její havarijní stav totiž znemožňoval podrobnější zkoumání. „Například na sedmém zastavení bylo celkem šestnáct trhlin. Větší trhliny kryly staré záplaty, které již ztratily svou ochrannou funkci a odpadávaly. Povrch malby pokrývala silná vrstva nečistot a zažloutlý lak, takže originální barevnost byla téměř nečitelná. Na několika plátnech byly také stopy holubího trusu. V havarijním stavu byly i okrasné rámy s bohatými zlacenými řezbami,“ upřesňují restaurátoři, manželé Šárka a Petr Bergerovi.

Stav obrazů před restaurováními i postup jejich záchrany představí přímo ve výstavě i v doprovodném katalogu bohatá fotografická dokumentace.

Unikátní obrazový soubor namaloval Bergl pro kostel Nanebevzetí Panny Marie v Orlici (nyní místní část východočeského Letohradu) v roce 1759. Rozměrná plátna, z nichž každé má 210 na 140 centimetrů, dodal malíř do východních Čech ze svého vídeňského ateliéru pravděpodobně navinuté na transportní válec nedlouho po jejich dokončení. „Napnutí pláten na dřevěné podrámy a osazení do ozdobných ráků se uskutečnilo až

v kostele a bohužel ne zcela odborně. Velikost spodních rámu nekorespondovala s velikostí pláten, což ovlivnilo jejich stav do budoucna," upozornila kurátorka výstavy Helena Zápalková. Podle dobových zpráv stálo čtrnáct obrazů křížové cesty 2000 zlatých, což byla na svou dobu poměrně vysoká částka. Nicméně v ceně bylo pravděpodobně také pořízení bohatě řezaných a zlacených rámu.

Bergl patří k nejoceňovanějším barokním malířům druhé poloviny 18. století. Jeho obrazy jsou výjimečné díky malířově bravurní výtvarné zkratce hraničící s expresí, která dodává jeho dílům moderně působící výraz. Ve srovnání s dalšími dochovanými soubory se jeho orlická cesta jeví jako nejzajímavější. Stala se dokonce inspiračním vzorem pro mladší cykly, například v kostele sv. Barbory v Zábřehu nebo ve farním kostele na českomoravském pomezí v Těchotíně na Ústeckoorlicku z poloviny 70. let 18. století. „Do roku 1776 je pak datovaná další křížová cesta v kostele Bičovaného Spasitele v Dyji u Znojma, jejíž některá zastavení z orlického souboru nepochybně čerpají," připomíná spoluautor výstavy Petr Ariječuk s tím, že k několika orlickým zastavením se dokonce dochovaly Berglovy kresebné předlohy uložené v Muzeu krásných umění v Budapešti.

Barokní malíř propojil české a rakouské instituce

Od narození Johanna Wenzela Bergla letos uplyne 300 let. Muzeum umění Olomouc se spojilo s dalšími pěti institucemi v České republice a Rakousku, aby společně propagovali akce pořádané k „berglovskému roku". Jedná se o místa, kde barokní malíř zanechal největší stopu – Městské muzeum z jeho rodného Dvora Králové, Římskokatolická farnost – děkanství Opočno, Benediktinské opatství Melk, Cisterciácké opatství Zwettl a bývalé benediktinské opatství Klein-Mariazell.

Záštitu nad výstavou převzali:

J. E. Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký a metropolita moravský

J. E. Mons. Jan Vokál, biskup královehradecký

Roman Línek, 1. náměstek hejtmana Pardubického kraje

Petr Fiala, starosta města Letohrad

Mgr. Tomáš Kasal

tiskový mluvčí

Muzeum umění Olomouc | Denisova 47 | 771 11 Olomouc

K: Muzeum moderního umění | Denisova 47 | 771 11 Olomouc

T: 585 514 282 | M: 602 671 477

E: kasal@muo.cz | [web](#) | [facebook](#) | [twitter](#)